

Fra presidenten: Akademikerne – samarbeid for fremtiden

Samarbeid og samhold i Akademikerne er av stor betydning for Legeforeningen og kan bli enda viktigere i fremtiden

Arbeidsmiljø og arbeidstakerrettigheter utfordres av økonomistyring og krav om fleksibilitet for arbeidsgiver i bruk av ansatte. Arbeidsgiverorganisasjonen Spekter beklaget seg nylig over Fagforbundet i brev til Arbeids- og inkluderingsministeren i forbindelse med den nye influensaen. Spekter mener arbeidsmiljøloven i enkelte situasjoner er for lite fleksibel pga. fagforeningenes veto-rett. Dette til tross for at ministeren, i følge Spekter, skal ha uttalt at han mener dagens lovverk er fleksibelt nok. Brevet er sterke ord fra en arbeidsgiverorganisasjon. På sykehusene erfarer vi at arbeidsgiver ønsker større fleksibilitet for å kunne forflytte ansatte mellom sykehus selv med geografisk lange avstander, og å kunne pålegge ambulerings.

Gode arbeidsforhold betyr ikke at lovverk og avtaler ikke kan endres. Men det må gjøres gjennom avtaler mellom partene. Gjennom konfliktfylte år i sykehussektoren har støtte fra medlemsforeningene i Akademikerne vært betydningsfullt for Legeforeningen for å utvikle gode løsninger i forhandlingene. Lokalt på det enkelte sykehus er det i kjølvannet av dette, flere steder etablert Akademiker-samarbeid mellom tillitsvalgte. På regionalt nivå har Legeforeningen i tillegg til våre egne regionsutvalg, en viktig kanal inn til ledelsen gjennom Akademikernes konserntillitsvalgte som har hyppig og regelmessig kontakt med den regionale ledelsen.

Over hele landet har det skjedd sammenslåing av sykehus til stadig større helseforetak. Det utfordrer tillitsvalgtorganisasjonen. Vi ser at arbeidsgiver ønsker å forholde seg til et begrenset antall tillitsvalgte. Det kan være forståelig. Det kan også være ønskelig fra vår side da for store formelle fora ofte medfører at viktige beslutninger i stedet tas i uformelt etablerte mindre grupper. Arbeidsgiver har forsøkt å løse størrelsesproblemet ved å oppfordre til at foreningene representeres gjennom tillitsvalgte for hovedorganisasjonene på det enkelte nye, store helseforetak. Dersom man lokalt kommer frem til at dette er en god løsning, er det klokt å bygge samarbeidet på Akademikernes idégrunnlag. Det inneholder prinsippet om at medlemsforeninger så langt som mulig ivaretar sine egne medlemmers interesser. Med dette som utgangspunkt kan konflikter og uenigheter lettere unngås. Det kan likevel i enkelte situasjoner være hensiktsmessig å la seg representere av fellesskapet, selv på temaer som særskilt berører Legeforeningens medlemmer.

På Akademikerne styremøte i september 2009, ble det vedtatt et revidert, helsepolitisk policynotat, der Legeforeningen har vært en viktig bidragsyter. Det medfører at Akademikerne kan inngå i helsepolitiske debatter med standpunkter som er omforent med Legeforeningen. Akademikerne er en paraplyorganisasjon som fremmer medlemsforeningenes felles interesser, men som gir medlemsforeningene store frihetsgrader utover dette. Legeforeningen bidro aktivt til stiftelsen av Akademikerne i 1997, og sitter i dag i styret, har representanter i flere utvalg og et samarbeid på sekretariatsnivå. Akademikerne består av 13 foreninger med medlemmer med høy utdanning og kompetanse. Foreningene har til sammen

over 145 000 medlemmer og er i stadig vekst. Akademikerne er avhengig av samarbeid med medlemsforeningene for å kunne utvikle og ha et godt grunnlag for den politikken de fremmer og for å være et samlet og samlende talerør for medlemsforeningene. Samarbeidet bygger på gjensidig avhengighet og tillit. Akademikerne er en hovedorganisasjon. I kraft av dette er Akademikerne til stede på arenaer hvor Legeforeningen ikke er direkte part. Dette kan gjelde både i forhandlinger og gjennom kontakt med politikere, og i møter mellom arbeidslivets parter. Arbeidet gjennom Akademikerne gir også Legeforeningen utvidede muligheter for samarbeid med de andre hovedorganisasjonene.

Satsing på forskning står sentralt for Akademikerne. Et omfattende forskningsdokument gir et godt grunnlag for Legeforeningen i samarbeidet om å heve kvalitet og bedre rammebetingelser for forskning i helsesektoren og på universitetene (1). Legeforeningen har deltatt i utviklingen av Akademikernes forskningspolitikk og på mange møter med sentrale politikere og departement. Ved å delta som medlemmer av Akademikerne, har Legeforeningen kunnet redegjøre for de store utfordringene vi har i norsk medisinsk forskning. Med hovedorganisasjonen i ryggen har vi kunnet fremme våre synspunkter om helt nødvendige tiltak.

Rekruttering til forskning er en felles utfordring innen Akademikerne. Hvordan kan det legges til rette for å sikre rammebetingelser som gjør at dyktige personer velger forskning? Et av problemene ligger i lønssystemene i offentlig sektor, især i stat. I tillegg er lønnsstigesammenpressingen som ligger i den nordiske modellen, en utfordring når kunnskap og kompetanse skal verdsettes. Dette bør utfordres.

Samfunnets utvikling og befolkningens levevilkår er avhengig av forskning og kunnskap. I Akademikernes idégrunnlag sies det slik: «Akademikerne vil bidra til at den kompetansen som medlemsgruppene representerer og de samlede utdanningsressurser som er investert her, skal forvaltes til samfunnets beste». Dette er en målsetting som de fleste kan enes om. Men det krever investeringer i utdanning, kompetanseutvikling og kvalitetsarbeid. Det må satses langsiktig. Kortsiktige sparetiltak og hvilekjær får langtrekkende negative konsekvenser. Betydningen av en kompetent hovedorganisasjon ble svært tydelig i pensjonsforhandlingene. Legeforeningen er aktivt med i arbeidet om nye pensjonsordninger for å sette Akademikerne i stand til å ivareta våre medlemmer på forhandlingsarenaen.

Godt samarbeid er avgjørende for gode resultater.

Litteratur

1. Forskning gir kunnskap, kunnskap gir velferd. Akademikernes forskningspolitiske dokument. Oslo: Akademikerne, 2008. www.akkademikerne.no/default.asp?V_ITEM_ID=166 (14.9. 2009).

Torunn Janbu

Torunn Janbu
torunn.janbu@legeforeningen.no
president